

MEDICINA IN HOKEJ V SLOVENIJI

Organizacija hokejske tekme z zdravstvenega vidika in medicinska oskrba v klubih

Milan Rajtmajer, dr. med.

Organizacija hokejske tekme z zdravstvenega vidika

Osnova:

Zagotavljanje
zdravstvenega
varstva

- a. na posamičnih tekmah
- b. na nizu tekem (liga, pokal, turnirji...)

Pismeni dogovor med organizatorjem športne prireditve (klub) in izvajalcem zdravstvenega varstva, ki izpolnjuje pogoje za izvajanje zdravstvene dejavnosti.

Pravilnik o službi nujne medicinske pomoči:
24-27 člen.

Zdravstveno varstvo na hokejski tekmi

Usmerjeno na:

- a. športnike, sodnike in člane strokovnega štaba
- b. obiskovalce prireditve

Ocena ogroženosti

Temelji na:

- a. velikosti prireditve
- b. ogroženosti z zdravstvenega vidika
- c. potrebi po vrsti zdravstvenega varstva

Presoja zdravstvene ogroženosti na prireditvi

Uradni list Republike Slovenije

Št. 81 / 30. 10. 2015 / Stran 8881

Priloga 15: Presoja zdravstvene ogroženosti na prireditvi

1. Program (opis vsebine in vrste) prireditve: _____
2. Pričakovano število udeležencev prireditve: _____
3. Pričakovana starostna struktura udeležencev:
 - a. Otroci do 18 let (_____ %)
 - b. Odrasli do 50 let (_____ %)
 - c. Odrasli po 50 letu (_____ %)
 - d. Starostniki po 65 letu (_____ %)
 - e. Vse starostne skupine približno enakovredno
4. Dejavniki, ki vplivajo na oceno ogroženosti prireditve:
 - a. Udeleženci z večjim zdravstvenim tveganjem
(kratek opis: _____)
 - i. DA
 - ii. NE
 - b. Izvajanje aktivnosti, ki lahko ogrožajo zdravje in življenje udeležencev
(kratek opis: _____)
 - i. DA
 - ii. NE
 - c. Na prireditvi se bodo točile alkoholne pijače
 - i. DA
 - ii. NE
 - d. Red na prireditvi bo vzdrževan z
 - i. DA:
 1. reditelji
 2. varnostniki
 3. reditelji in varnostniki
 - ii. NE
5. Drugi podatki, ki lahko vplivajo na zdravstveno ogroženost: _____
6. Drugi ukrepi, ki bodo zagotovljeni na prireditvi (npr. požarna straža, zavarovanje prireditvenega prostora...): _____

Zdravstveno tveganje

Glede na:

- a. starostno strukturo
- b. zdravstveno strukturo udeležencev
(zdravstveno ogrožene skupine ljudi)

Tveganje za dogodke

- a. vrsta športne dejavnosti
- b. hujše telesne obremenitve udeležencev
- c. nekontrolirano škodljivo oziroma nasilno ravnanje udeležencev (alkohol, droge, navijaške skupine...)

Vrste prireditvev in zdravstvenega varstva na prireditvah

Priloga 16: Vrste prireditvev in zdravstvenega varstva na prireditvah

1. UDELEŽENCI			2.	3.
število	Zdravstveno tveganje	Tveganje za dogodke	TIP PRIREDITVE	IZVAJALCI ZDRAVSTVENEGA VARSTVA
< 500	ne glede na stopnjo	in nizko	Nezahtevna prireditve tipa A	Posebno zdravstveno varstvo ni potrebno, razen če organizator ali uradni organ glede na vrsto in program prireditve presodi drugače
500 - 1000	nizko, srednje	in nizko	Nezahtevna prireditve tipa B	prisotnost najmanj ene osebe s strani organizatorja, ki ima opravljen najmanj 10-urni tečaj prve pomoči, ki ni starejši od petih let in vključuje znanja in veščine temeljnih postopkov oživljanja in ima za nudenje prve pomoči pri sebi komplet za prvo pomoč, ki je del obvezne opreme motornih vozil
< 1000	ne glede na stopnjo	in visoko	Nezahtevna prireditve tipa D	prisotnost najmanj ene ekipe NRV
1000 - 3000	nizko, srednje	in nizko	Nezahtevna prireditve tipa C	prisotnost najmanj ene ekipe za izvajanje nujnih prevozov, v skladu s pravilnikom, ki ureja prevoze pacientov in enega zdravstvenega reševalca, kadar je prireditve oddaljena od najbližjega izvajalca službe NMP več kot 15 minut nujne vožnje
1000 - 3000	visoko	ali visoko	Srednje zahtevne prireditve tipa A	prisotnost najmanj ene ekipe reanimobila in enega diplomiranega zdravstvenika, kadar je prireditve oddaljena od najbližjega izvajalca službe NMP več kot 15 minut nujne vožnje
3000 - 5000	nizko	in nizko	Nezahtevna prireditve tipa E	prisotnost najmanj ene ekipe NRV in enega zdravstvenega reševalca, kadar je prireditve oddaljena od najbližjega izvajalca službe NMP več kot 15 minut nujne vožnje
3000 - 5000	srednje, visoko	ali visoko	Srednje zahtevne prireditve tipa B	prisotnost najmanj ene ekipe reanimobila in ene ekipe NRV

5000 - 10000	nizko	in nizko	Srednje zahtevne prireditve tipa B	prisotnost najmanj ene ekipe reanimobila in ene ekipe NRV
5000 - 10000	srednje, visoko	ali visoko	Zahtevne prireditve	prisotnost najmanj ene ekipe reanimobila in dveh ekip NRV
10000 - 20000	nizko	in nizko	Zahtevne prireditve	prisotnost najmanj ene ekipe reanimobila in dveh ekip NRV
10000 - 20000	srednje, visoko	ali visoko	Zelo zahtevne prireditve	Vzpostavitev najmanj enega delovišča zdravstvene oskrbe z zdravnikom in diplomiranim zdravstvenikom ter s prisotnostjo najmanj ene ekipe reanimobila in dveh ekip NRV.
20000 - 30000	Ne glede na tveganja	stopnjo	Zelo zahtevne prireditve	vzpostavitev najmanj enega delovišča zdravstvene oskrbe z zdravnikom in diplomiranim zdravstvenikom ter s prisotnostjo najmanj dveh ekip reanimobila in dveh ekip NRV. Število ekip se prilagodi stopnji tveganja.
> 30000	Ne glede na tveganja	stopnjo	Tvegana prireditve tipa A	vzpostavitev najmanj enega delovišča zdravstvene oskrbe z zdravnikom in diplomiranim zdravstvenikom ter s prisotnostjo najmanj dveh ekip reanimobila in treh ekip NRV. Število ekip se prilagodi stopnji tveganja.
> 20000	Prireditve se odvija na različnih mestih oz. poteka prireditve zaradi nepredvidljivega obnašanja udeležencev ni možno vnaprej oceniti		Tvegana prireditve tipa B	vzpostavitev najmanj enega delovišča zdravstvene oskrbe z zdravnikom in diplomiranim zdravstvenikom ter s prisotnostjo najmanj ene ekipe reanimobila in ene ekipe NRV v vsaki coni oziroma na vsakem prizorišču, kjer je 10000 udeležencev. Ekipe se nahajajo na vnaprej določenih točkah po načrtu.

Subjekti pri izvedbi športnega dogodka

- a. organizator prireditve
- b. izvajalec zdravstvenega varstva
- c. upravna enota

Načrt za izvajanje zdravstvenega varstva na hokejski tekmi

- a. ime odgovorne osebe za izvajanje zdravstvenega varstva na tekmi
- b. načrt poti nujne medicinske pomoči v športnem objektu in izven njega
- c. opis ustreznih prostorov za nudenje nujne medicinske pomoči
- d. skica prireditvenega prostora
- e. seznam usposobljenih članov strokovnega štaba kluba za zagotavljanje nujne medicinske pomoči
- f. seznam opreme za komunikacijo med izvajalci nujne medicinske pomoči

Pot nujne medicinske pomoči

- a. mesto ekipe nujne medicinske pomoči
- b. ledena ploskev ali tribuna
- c. ambulanta za nudenje medicinske pomoči ali triažni prostor
- d. pot v športnem objektu do vstopne točke
- e. reševalno vozilo
- f. bolnišnica

Opažanja / 1

- a. pogosto otežen dostop reševalnega vozila do dvorane
- b. ni stalnega mesta oziroma lokacije reševalnega vozila pred športnim objektom
- c. manjka načrt poti oziroma prevoza poškodovanega igralca / gledalca v dvorani
- d. pomanjkljiva oprema in pogoji dela v ambulanti (AED)

Opažanja / 2

- e. vstopna točka v objekt ni pod nadzorom varnostnika
- f. nezadostna komunikacija z ekipo nujne medicinske pomoči in lokacija le te ob ledeni površini
- g. priporočen je dogovor pred pričetkom tekme glede posredovanja v primeru poškodbe igralcev ali sodnikov na ledu med ekipo NMP in strokovnima štaboma obeh ekip
- h. svetujemo izpis medicinske dokumentacije o zdravstvenih posredovanjih na ledu in na klopeh

Statistika HK ECE Celje INL liga 2013 - 2016

62 tekem v Celju:

123 posredovanj na ledeni ploskvi

36 zdravstvenih oskrb članom
gostujoči ekip na klopi

6 prevozov v bolnišnico (4-krat
kirurška prva pomoč 1-krat okulist,
1-krat specialist ORL)

3-krat je oskrbo vršil
zobozdravnik v svoji ambulanti

2 posredovanji na tribuni
(opitost, poškodba)

NHL / 1

- a. dva zdravnika v okviru medicinskega tima domače ekipe (eden ob igrišču, drugi v nadzorni sobi)
- b. posebna pozornost je namenjena poškodbam glave in vratnega dela hrbtenice
- c. prisotnost zobozdravnika
- d. telemedicina (konzultanti ostalih strok)
- e. specifična vloga fizioterapevtov, maserjev in kondicijskih trenerjev (subspecialistični tečaji)

NHL / 2

- f. triažni prostor ob izstopu z ledene ploskve
- g. ambulanta (trije prostori, enako tudi za gostujoče moštvo)
- h. RTG
- i. ultrazvok
- j. vsaj dve reševalni vozili
- k. posebna vloga varnostne službe
- l. povsem ločeni službi za zdravstveno zaščito športnikov in gledalcev

Medicinska oskrba v klubih

Medicinski del strokovnega štaba (medical team)

- a. zdravnik
- b. diplomirani zdravstvenik (medicinska sestra)
- c. fizioterapevt
- d. maser
- e. strokovnjak za prehrano in prehranska dopolnila
- f. psiholog
- g. konzultanti (ortoped, internist, zobozdravnik...)
- h. ostali člani s pridobljenimi znanji s področja zdravstvenega varstva

Medicinska oziroma zdravstvena oskrba hokejistov v Sloveniji

HOKEJSKIM KLUBOM (AKTIVNIM) ČLANOM HZS

Zadeva: Vprašalnik – medicinska in zdravstvena oskrba igralcev

Spoštovani!

Z namenom izboljšanja razmer na področju zdravstvene in medicinske oskrbe igralcev, vas prosimo za sodelovanje in posredovanje odgovorov na spodnja vprašanja:

1. Kdo izvaja nujno medicinsko pomoč na tekmah članskega moštva v državnem prvenstvu, pokalnem tekmovanju, AHL ali EBEL ligi (opredelite ekipo NMP: zdravnik, reševalca in rešilni avto....)?
2. Kdo izvaja nujno medicinsko pomoč na tekmovanjih mlajših selekcij?
3. Ali so v strokovnem štabu vaših ekip na tekmah prisotni tudi ostali zdravstveni delavci (zdravnik, maser, fizioterapevt, diplomirani zdravstveniki) oziroma le ti sodelujejo v klubu samo po potrebi?
4. Ali vaš klub sodeluje s strokovnjaki za športno prehrano?
5. Menite, da bi bilo potrebno tudi na domačih tekmovanjih občasno izvajati doping kontrolo?
6. Ali je bila vašim igralcem in članom strokovnega štaba ponujena možnost cepljenja oziroma zaščite proti gripi?
7. Se strinjate s predlogom, da bi otrokom oziroma mladostnikom v mlajših selekcijah zaradi morebitnih zdravstvenih težav in večje možnosti poškodb omejili nastop samo v eni kategoriji tekmovanj?
8. Prosimo, če pošljete fotografijo prostora za ambulantno oziroma za izvajanje nujne medicinske pomoči v vaši ledeni dvorani.

Problemi / 1

- a. zdravstveno varstvo v klubu je samo na področju zagotavljanja nujne medicinske pomoči na prireditvi
- b. zapostavljanje preventivnih ukrepov
- c. ni sodelovanja zdravstvene službe pri fizični in psihični pripravi hokejistov
- d. zelo različni pristopi k prehrani hokejistov in svetovanja uporabe prehranskih dopolnil

Problemi / 2

- e. doping
- f. pomanjkljiv nadzor nad rehabilitacijo poškodovanih igralcev
- g. slaba komunikacija z izbranimi osebnimi zdravniki
- h. problem preobremenjenosti pri otrocih
- i. specifična obravnava hokejistk

Vloga klubskega zdravnika / 1

- a. preventiva
- b. kurativna dejavnost
- c. nadzor rehabilitacije
- d. vodenje in organizacija medicinskega tima v okviru strokovnega štaba kluba

Vloga klubskega zdravnika / 2

- e. sodelovanje z drugimi člani strokovnega štaba
- f. nadzor nad prehrano športnikov
- g. skrb za počitek in spanje športnikov
- h. posebna skrb je namenjena mladim hokejistom
- i. nadzor športnega poligona

Preventiva

- a. preventivni pregledi
- b. zdravstvena vzgoja
- c. cepljenja

Tveganja pri posameznikih

- a. dednost
- b. odnos do lastnega zdravja
- c. odnos do nasvetov
- d. odvisnosti

Otroci

Tekmovalni šport pozitivno vpliva na telesni, emocionalni in intelektualni razvoj adolescentov ter spodbuja socialno želeno vedenje.

Otroci

Ukvarjanje z intenzivnim tekmovalnim športom v otroštvu lahko pomeni tveganje za otrokov biološki, psihološki in socialni razvoj. Vsebina in oblika treninga mora biti prilagojena otrokovi razvojni stopnji. Posebno pozornost moramo nameniti preprečevanju preobremenitvenih poškodb. Trening otrok mora biti pedagoško in medicinsko nadzorovan.

Preventivni pregledi igralcev hokeja

- a. ocenjuje se celovit odgovor organizma na neko določeno obremenitev
- b. pogoste intenzivne obremenitve lahko izzovejo bolezensko stanje praktično na vsakem organskem sistemu
- c. športniki se težko sprijaznijo z morebitnimi bolezenskimi stanji in jih pogosto poskušajo prikriti

Medicina igra v hokeju pomembno vlogo. Po eni strani s preventivnimi ukrepi skrbi za pravilen psihofizični razvoj mladih športnikov, po drugi strani pa preprečuje posledice večjih bolezenskih sprememb in poškodb igralcev. Naloga vodstev klubov je, da stremijo k čim kvalitetnejši vzpostavitvi sistema zdravstvenega varstva svojih članov.

